

Wczoraj, tj. 4 kwietnia 2017 r. odbyło się posiedzenie Parlamentarnego Zespołu Energii Odnawialnej. Tematem posiedzenia było omówienie kwestii funkcjonowania klastrów energii w Polsce w związku z wykonaną na zlecenie Ministerstwa Energii i opublikowaną w marcu ekspertyzą poświęconą tej tematyce.

Ministerstwo Energii reprezentowane przez Naczelnika Departamentu Energii Odnawialnej Piotra Czopka i Agnieszkę Przesmycką przedstawiło korzyści wynikające z wytwarzania energii z odnawialnych źródeł. Wspomniano o niskiej bądź zerowej emisji, szczególnie istotnej ze względu na problemy ze smogiem, wykorzystywaniu lokalnych surowców w biogazowniach, a także zagospodarowywaniu odpadów do produkcji energii i korzystnym wpływie na środowisko. Omówione zostały także wady źródeł odnawialnych, które nie są w stanie sprawnie odpowiadać na zapotrzebowanie na energię i muszą być subsydiowane. Odnośnie integracji odnawialnych źródeł energii z siecią wymieniono wady systemowe takie jak zaburzenia techniczne, przeregulowanie rynku i wyłączenie rynkowych sygnałów inwestycyjnych przez system wsparcia. Polską odpowiedzią na te problemy mają być klastry energii i układy hybrydowe. Pojawienie się takich zapisów w unijnym „Pakiecie zimowym” wskazuje, że jest to właściwy kierunek jeśli chodzi o zagospodarowanie energetyki rozproszonej przez struktury lokalne. Na lokalnym poziomie można regulować popyt i podaż, lokalne źródła mogą wzajemnie się uzupełniać. Istotny jest także aspekt społeczny, klastry stanowiąc będą platformę współpracy lokalnych społeczności.

Anna Wierchołowska i Arnold Rabięga z Krajowej Agencji Poszanowania Energii omówili koncepcję funkcjonowania klastrów w Polsce, nawiązując do opracowanej wcześniej ekspertyzy, której KAPE było wiodącym współautorem.

W imieniu Stowarzyszenia Energii Odnawialnej głos zabrał Wiceprezes Zarządu Włodzimierz Ehrenhalt omawiając źródła energii, jakie mogą być wykorzystywane w klastrach. Podkreślił, że w przypadku instalacji do 1 MW będą to biogaz i fotowoltaika, większe wolumeny natomiast będą wytwarzane z biomasy i wiatru. Wiceprezes Ehrenhalt wskazał także na potencjalne zagrożenie, jakim może być kwestia przesyłu energii w ramach klastrów. Lokalny operator, którego właścicielem jest koncern energetyczny będzie skłonny do współpracy jedynie wówczas, gdy otrzyma silną zachętę od państwa, w innym wypadku współpraca z klastrem nie będzie dla niego opłacalna. Wiceprezes Ehrenhalt wspomniał również o istotnej korzyści płynącej z rozwoju energetyki rozproszonej, jaką jest lokalny wzrost zatrudnienia rozproszonego, w kontrze do skumulowanego zatrudnienia przy okazji realizowania wielkich inwestycji, od których powoli będzie się odchodzić.

Ewa Malicka reprezentująca Towarzystwo Rozwoju Małych Elektrowni Wodnych, wskazała na konieczność opracowania przez autorów regulacji koncepcji uniezależnienie wytwórców OZE od systemów wsparcia. Ponadto, podniosła kwestię konieczności subsydiowania wytwórców i dystrybutorów energii z klastrów, bez której taka działalność nie byłaby opłacalna.

Do kwestii motywacji firm energetycznych podniesionej przez Wiceprezesa Zarządu SEO Włodzimierza Ehrenhalta odniósł się przedstawiciel Ministerstwa Energii Piotr Czopek. Stwierdził, że klastry energii są odpowiedzią na pewne problemy, np. z jakością dostarczanej energii na obszarach wiejskich, często stanowiących końcówki sieci. Wytwarzanie energii, gdzie jej przesył jest krótszy a dystrybucja tańsza będzie swego rodzaju usługą, świadczoną na rzecz spółek dystrybucyjnych, dla których obsługa końcówek sieci nierzadko stanowi wyzwanie.

Do pozostałych kwestii odniósł się Arnold Rabięga z KAPE. Wyjaśnił, że opłaty za usługę dystrybucji świadczoną w ramach klastra powinny odzwierciedlać lokalny charakter dostaw energii. To operator sieci dystrybucyjnej działający dotychczas powinien zarządzać dystrybucją.

Jeżeli klaster energii nie ma zamiaru stworzenia nowego, zamkniętego systemu dystrybucji, który jest obecnie w ustawie i chce funkcjonować w ramach infrastruktury istniejącej, może skorzystać z zaproponowanego alternatywnego sposobu obliczania opłaty za usługę dystrybucji, tzw. taryfy „K”, wg wzoru zdaniem autorów odzwierciedlającego realne koszty operatora sieci dystrybucyjnej w przypadku zasilania lokalnej sieci odbiorców. Niższy koszt dystrybucji energii dla odbiorców lokalnych umożliwia wytwórcy sprzedawanie jej za wyższą cenę, odbiorcy jednak tej podwyżki nie odczują z powodu niskich kosztów dystrybucji.

Na zakończenie Agnieszka Przesmycka z Ministerstwa Energii podsumowała obecne działania prowadzone przez resort w tym zakresie. Jednym z nich jest rejestracja inicjatyw klastrowych, umożliwiająca śledzenie powstających klastrów i analizę obszarów, w jakich dokonywane są inwestycje. Jeśli chodzi o wsparcie inwestycyjne, będzie ono udzielane z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Pod koniec czerwca odbędzie się konferencja poświęcona środkom finansowym dla klastrów energii w ramach Programu Operacyjnego. Ministerstwo Energii prowadzi obecnie szkolenia dla doradców energetycznych. Agnieszka Przesmycka zaznaczyła, że jednym z rodzajów inwestycji często zgłaszanych w ramach klastrów są systemy inteligentnego opomiarowania.

Odnosnie systemu aukcyjnego stanowisko zajął Piotr Czopek z Departamentu Energii Odnawialnej. Wsparciem objęta jest obecnie jedynie energia sprzedawana w drodze aukcji, nie obejmuje ono energii wytwarzanej na własne potrzeby. Przedstawiciel Ministerstwa Energii zapewnił, że obecnie nie toczy się w resorcie dyskusja, która mogłaby doprowadzić do udzielenia wsparcia całej energii wytwarzanej.